

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 638/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Juríkom, Jazerná 16, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 6 CoE 175/2013 a jeho uznesením z 19. novembra 2013, ako aj namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Oboer 112/2014 a jeho uznesením z 15. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 CoE 175/2013 a jeho uznesením z 19. novembra 2013 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Oboer 112/2014 a jeho uznesením z 15. marca 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva:

„Voči môjmu klientovi začala ešte v roku 2004 exekúcia na podklade nejudikovaného exekučného titulu – platobného výmeru vydaného Všeobecnou zdravotnou poisťovňou v Považskej Bystrici, č. k. PV č. 2233/2003/b zo 14. 8. 2003. ...

V roku 2012 sme podali návrh na zastavenie a odklad exekúcie, o ktorom exekučný súd – Okresný súd Trenčín uznesením sp. zn. 23 Er 3533/2004-50 z 12. augusta 2013 rozhodol tak, že oba návrhy zamietol. Na naše odvolanie Krajský súd v Trenčíne svojím rozhodnutím so sp. zn. 6 CoE 175/2013-69 z 19. novembra 2013 zamietnutie návrhu na zastavenie exekúcie potvrdil a odvolanie proti zamietnutiu návrhu na odklad exekúcie odmietol. Obom rozhodnutiam exekučného súdu vytykame právne vady, ktoré bližšie analyzujeme v časti právnej stránky ústavnej sťažnosti, a ktoré viedli k porušeniu ústavných práv môjho klienta.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne sme podali v roku 2013 dovolanie, o ktorom dovolací súd rozhodol 15. marca 2016 tak, že dovolanie s poukazom na závery nižších súdov formalistický odmietol.

Rozhodnutiam súdu druhej inštancie a dovolacieho súdu vytýkame právne vady, ktoré bližšie analyzujeme v časti právnej stránky ústavnej sťažnosti, a ktoré viedli k porušeniu ústavných práv sťažovateľa.“

3. Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„I. Práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 6 CoE 175/2013 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne so sp. zn. 6 CoE 175/2013-69 z 19. 11. 2013 porušené boli.

II. Práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Oboer 112/2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky so sp. zn. 2 Oboer 112/2014 z 15. 3. 2016 porušené boli.

III. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Oboer 112/2014 z 15. 3. 2016 sa zrušuje.

IV. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6 CoE 175/2013-69 z 19. 11. 2013 sa zrušuje a vec sa vracia Krajského súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

V. Krajský súd v Trenčíne je povinný zaplatiť primerané finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 1 000 eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

VI. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť primerané finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 1 000 eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

VII. Krajský súd v Trenčíne a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinné nahradiť sťažovateľovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

7. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

8. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

9. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konanie osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

10. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

11. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, ktorý koncipoval samotný návrh ústavnému súdu, s návrhom nedoručil napadnuté uznesenie krajského súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje.

12. V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). V tejto súvislosti ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom“. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva

v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patri právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

13. Ústavný súd s poukazom na uvedené konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2016